

Nova EU Uredba o pošiljkah odpadkov 1157/2024

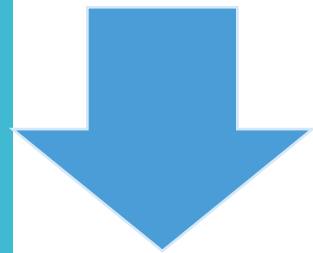
Nada Suhadolnik Gjura, Bojan Počkar, IRSOE

Ljubljana, april 2026

Splošno

- Uredba 2024/1157 objavljena v Uradnem listu 30. aprila 2024:
[Regulation - EU - 2024/1157 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)
- **Začetek veljavnosti: 21.5.2024**
- **Uporaba: 21.5.2026 (rezen za izvoz iz EU)**
- Sledi: sprejem 8 delegiranih/implementacijskih aktov
  - Že:
    - Uredba ES 2024/2571 (potrdila o dokončanju nadaljnje vmesne/nevmesne obdelave)
    - Uredba ES 2025/1290 (elektronski sistem -DIWASS)
- Nacionalna zakonodaja (ZVO, uredba o izvajanju)

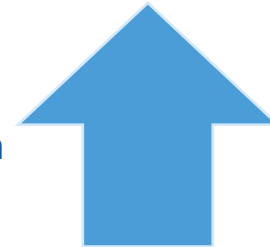
Ključni cilji in področje uporabe uredbe

Zagotoviti varstvo okolja v povezavi s pošiljkami odpadkov

Zagotoviti, da EU izpolnjuje svoje zaveze v okviru večstranskih okoljskih dogovorov (Baselska konvencija in Sklep OECD o čezmejnih pošiljkah odpadkov)

Uredba o pošiljkah odpadkov velja za pošiljke odpadkov:

- Med državami EU
- Uvoz v EU iz držav nečlanice EU
- Izvoz iz EU v države nečlanice EU
- Tranzit iz in v nečlanice EU preko držav članic EU

Samo nekaj posebnih tipov odpadkov je izključenih iz področja uporabe uredbe (npr. radioaktivni odpadki, živalski stranski proizvodi,...)

Glavni cilji

I. Pošiljke odpadkov v EU:

Olajšanje pošiljanja odpadkov za ponovno uporabo in recikliranje

- vzpostavitev nadzornih postopkov za pošiljke odpadkov
- izboljšati sledljivost gibanja odpadkov in
- spodbujati pošiljanje odpadkov za recikliranje

II. Izven EU:

Zagotoviti, da se bodo odpadki pošiljali iz EU le, če se bo z odpadki v namembnih državah ravnalo na okoljevaren način

III. Učinkovitejši boj proti nezakonitim pošiljkam

Okrepiti sodelovanje in usklajevanje organov pri izvajanju uredbe

1. cilj: pošiljke v EU - olajšanje pošiljanja odpadkov za ponovno uporabo in recikliranje

Digitalizacija postopkov: centralni sistem (DIWASS - upravljan s strani COM)-> uporablja samostojno ali preko z obstoječih sistemov v posameznih državah članicah

Izboljšana preglednost nad pošiljkami odpadkov

Prepoved pošiljk, namenjenih na postopke odstranjevanja (npr. D10, D1, D9) izjema -> le posebni primeri, ko v državi odpreme ni druge možnosti, ki je "tehnično izvedljiva in ekonomsko upravičena"- ob izpolnjevanju strogih pogojev (11. člen)

Omogočiti pošiljanje na predelavo, npr. s spodbujanjem predelave v „predhodno odobrenih obratih“ za predelavo odpadkov

Boljša usklajenost pri razvrščanju odpadkov, da bi se izognili različnim pristopom v državah članicah

1. cilj: pošiljke v EU - olajšanje pošiljanja odpadkov za ponovno uporabo in recikliranje

Odpadki namenjeni na laboratorijske analize in testiranja, ki se pošiljajo kot „zeleni“: količina povišana na 250 kg;

Poenostavitev postopkov soglasja

Olajšan dostop javnosti do podatkov o pošiljkah -> objava na spletnih straneh EC

začne uporabljati 21. maja 2026

2. cilj: izvoz iz EU - strožji pogoji za zagotovitev, da se z odpadki, izvoženimi iz EU, ravna trajnostno

Spremljanje izvoza v OECD države, možnost posebnega postopka proti OECD državi za ublažitev okoljskih težav, ki bi jih lahko povzročili izvozi take vrste;

Izvoz v ne-OECD države dovoljen samo v tiste države, ki bodo obvestile Evropsko komisijo o pripravljenosti za uvoz odpadkov iz EU in sposobnosti da z njimi ravnajo na okoljevaren način (seznam pooblaščenih držav);

Izvozniki iz EU morajo zagotoviti izvedbo revizije **obratov za predelavo odpadkov v namembnih državah s strani tretjih oseb**, da preverijo okoljevarno ravnanje z odpadki

- Register revidiranih obratov, ki ga vodi Komisija (**začetek uporabe z 21. majem 2027**)

Izvoz iz EU - Dodatne posebne omejitve pri izvozu odpadne plastike

OECD in ne-OECD: od 21. maja 2026 do 20. novembra 2026

-> soglasje za ves dovoljen izvoz odpadne plastike

ne-OECD države: od 21. novembra 2026 dalje -> PREPOVED

-> Po **21. maju 2029** na zahtevo ne-OECD držav(e) **možne spremembe;**

OECD države: – v roku 2 let

-> pregled ravnanja z odpadno plastiko če uvažajo velike količine odpadne plastike iz EU

Izvoz iz EU v ne-OECD države

- **Nadaljevanje obstoječe prepovedi izvoza odpadkov v ne-OECD države** za nevarne in druge odpadke (npr. Prilogi II in VIII Baselske konvencije)
- **Od 21. maja 2027 bo izvoz vseh drugih odpadkov** v ne-OECD države dovoljen samo v primeru, če bodo te države obvestile Komisijo o pripravljenosti uvoza odpadkov iz EU in bodo dokazovale sposobnost ravnanja z odpadki na okolje varen način
- Seznam pooblaščenih držav (Komisija)
- Potrebno je zagotoviti ravnanje z odpadki na okolje varen način!
- Možnost vzpostavitve zavezujočih meril o **razlikovanju med rabljenimi stvarmi in odpadkom** za določene vrste odpadkov, ki povzročajo posebne izzive pri izvozu

Obveznosti EU izvoznikov – vse namembne države

Fizična ali pravna oseba lahko izvažata odpadke iz EU le v primeru, če lahko dokaže, da bodo objekti, ki prejemajo odpadke v namembni državi, z njimi ravnali na okolje varen način (46. člen – velja od 21. maja 2027)

Neodvisna revizija

Izvozniki morajo zagotoviti revizijo namembnih obratov, ki obdelujejo njihove odpadke s strani tretjih oseb, da preverijo okolju varno ravnanje (register revidiranih objektov bo vodila Komisija)

Priloga X- merila, namenjena dokazovanju, da objekt ravna z odpadki, izvoženimi iz EU, na okolju varen način

Časovnica – ne-OECD države

Pred 21. februarjem 2025

Ne-OECD države so morale **oddati zahtevo** za prejem odpadkov

21. maj 2026

Uporaba večine novih določb nove uredbe **Soglasja za Izvoz odpadne** plastike (B3011) v ne-OECD države

Do 21. novembra 2026

Priprava prvega seznama ne-OECD držav v katere se lahko izvažajo določeni odpadki

Od 21. novembra 2026

Prepoved izvoza vse odpadne plastike v ne-OECD države

21. maj 2027

Nova pravila o izvozu začnejo veljati
Preneha veljati Uredba 1418/2007

Po 21.maju 2029

Možno odstopanje od prepovedi izvoza odpadne plastike v ne-OECD države

ČASOVNICA UREDBE

-
- A vertical timeline with a central dashed line. Green circles mark key dates, while a grey circle marks a 'Show 6 more items' button. The dates listed are 14 June 2006, 21 February 2025, 21 May 2026, 21 November 2026, and 21 May 2027.
- 21 May 2027 New rules on exports start to apply
  - 21 November 2026 Plastic waste exports to non-OECD countries banned
  - 21 May 2026 New provisions (except on exports) start to apply
  - 21 February 2025 Deadline for non-OECD countries to request to continue to receive waste
[Rules for non-OECD countries](#)
  - [Show 6 more items](#)
  - 14 June 2006 Waste Shipments Regulation enters into force

Sestanek
ekspertne
skupine o
odpadkih,
27. marec
2026

Teme:

- **DIWASS;**
- Klasifikacija odpadkov;
- Implementacija nove uredbe glede izvoza odpadkov iz EU;
- **Nadzor;**
- **Prehodne določbe (pravila).**

DIWASS GUI

**Sestanek
ekspertne
skupine o
odpadkih,
27. marec
2026**

December 2025:

- EK delila prve osnutke navodil za uporabnike in postopek soglasij;
- DIWASS GUI se je lahko začel testirati (pristojni organi in uporabniki).

Marec 2026:

- EK objavila prvi del izobraževalnih videov;

April 2026:

- EK bo objavila preostale videe
- DIWASS odprt za registracijo uporabnikov (**21. april**)

Maj 2026:

- 21. 5. 2026 DIWASS operativen

DIWASS API

Sestanek
ekspertne
skupine o
odpadkih,
27. marec
2026

Glavni izziv: lokalne sisteme in software je potrebno prilagoditi za medsebojno povezavo z DIWASS. Zahteve so zapisane v izvedbenem aktu ter podrobno v API dokumentaciji;

Trenutno težave s povezovanjem z DIWASS, zato izražena skrb nekaterih držav članic, da ne bo mogoče delovanje sistema.

Sestanek
ekspertne
skupine o
odpadkih,
27. marec
2026

DIWASS - priloga VII

Odločitev EK da se:

Priloge VII do 31.12.2026 uporabljajo po „starem“, v papirni obliki oziroma v državah, ki uporabljajo posebne sisteme, lahko sprejmejo v elektronski obliki, kar pomeni, da se teh dokumentov ne vnaša v DIWASS s strani pristojnih organov.

Po 21.5.2026 se uporablja vzorec Priloge VII, ki je objavljena kot priloga k Uredbi 1157/2024.

Nadzorni organi ne bodo izdajali kazni, ker Priloga VII ni bila vložena v DIWASS (velja za obdobje 21.5. do 31.12.2026).

DIWASS GUI se lahko v tem obdobju uporabi za pripravo Priloge VII na prostovoljni bazi. DIWASS GUI bo dovoljeval prenos Priloge VII v .pdf format

DIWASS INFORMACIJE

Sestanek
ekspertne
skupine o
odpadkih,
27. marec
2026

Komisija bo kmalu na svoji spletni strani objavila:

- Pregled, kako bi morale države članice, pristojni organi in gospodarski subjekti dostopati do DIWASS (na podlagi izjav, predloženih v skladu z izvajanjem DIWASS)
- Pregled identifikacijskih in registracijskih števil, ki jih morajo uporabljati gospodarski subjekti države članice pri registraciji v DIWASS
- Pregled kontaktnih informacij držav članic glede digitalne izmenjave podatkov o pošiljkah odpadkov

Dodatne informacije o sistemu, poročilih sestankov ekspertne skupine, informacijami, kako doseči pomoč, so objavljene na spletni strani Komisije: https://environment.ec.europa.eu/topics/waste-and-recycling/waste-shipments/implementation-waste-shipment-regulation_en

Nadzor

Sestanek
ekspertne
skupine o
odpadkih,
27. marec
2026

- Prvi sestanek ti. WSEG lani v Varšavi, sodelujočih večina predstavnikov nadzornih organov iz EU držav;
- Poudarek na izboljšanju sodelovanja pri boju proti nezakonitim pošiljkam odpadkov ter obravnavani posamezni primeri;
- Naslednji sestanek predviden jeseni letos s poudarkom na izvajanju nadzora novih pravil izvoza ter ostalih tem, ki se tičejo čezmejnega pošiljanja odpadkov (npr. inšpekcijski načrti, aktivnosti posrednikov/trgovcev, itd).

**Sestanek
ekspertne
skupine o
odpadkih,
27. marec
2026**

Prehodne določbe (pravila)

- Člen 85(3) nove uredbe 1157/2024:
Uredba 1013/2006 se uporablja za pošiljke odpadkov na soglasjih,
za katere:
  - je bila prijava predložena pred 21. majem 2026; in
  - je pristojni organ namembne države potrdil prejem pred 21. majem 2026;
- V praksi se lahko pojavijo primeri, ko je izpolnjen le prvi pogoj; ker se nova uredba WSR uporablja za ocenjevanje takšnih prijav, jih morajo prijavitelji ponovno predložiti v DIWASS

**Sestanek
ekspertne
skupine o
odpadkih,
27. marec
2026**

Prehodne določbe (pravila)

- Člen 85(5) Uredbe: Predelava ali odstranjevanje odpadkov v pošiljki, za katero so pristojni organi dali soglasje v skladu z Uredbo 1013/2006, se mora zaključiti najkasneje do 21. maja 2027.
- • Ta določba velja za vsa soglasja, katera so bila izdana na podlagi Uredbe 1013/2006 (tudi v primerih, ko je bilo dano soglasje za obvestila iz člena 85(3)).
- • Prijavitelji morajo to določbo upoštevati pri odločanju o predložitvi prijav.
- • Podobno določbo je treba upoštevati v členu 85(6) Uredbe.

diwass.irsoe@gov.si